

POWIATOWY URZĄD PRACY
W ZGIERZU

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ZGIERSKIM W 2006 ROKU

1. WSTĘP

Bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierzu dzielimy na **poprzednio pracujących i dotychczas nie pracujących**.

Bezrobotni poprzednio pracujący, przed rejestracją wykonywali zawody, które klasyfikujemy według Klasyfikacji Zawodów - „*Bezrobotni wg zawodów i specjalności*”. Wyróżniamy **10 wielkich grup**, które pozwalają odpowiednio zakwalifikować bezrobotnych wg zawodu wykonywanego przed rejestracją, */wskazanego przez nich, jako podstawowy przy poszukiwaniu pracy, do wykonania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiedni staż pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie)/*.

Natomiast **osoby dotychczas nie pracujące**, w tym absolwenci szkół w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, klasyfikowani są według zawodu wyuczonego.

Podstawą do opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są dane zgromadzone w załącznikach do sprawozdania MPiPS-01 za 2006 rok tzn. w załączniku 3 – „**Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności**” oraz w załączniku 2 – „**Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy.**”

Aneks statystyczny zawiera wybrane Tabele, które najlepiej ilustrują omawiany problem.

2. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec grudnia 2006 r. w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy pozostawało **12.725** osób bezrobotnych, w tym **10.733 poprzednio pracujących** i **1.992 dotychczas nie pracujących**.

Bezrobotni przed rejestracją najczęściej wykonywali popularne zawody robotnicze, ale także zawody nierobotnicze, wymagające starannego wykształcenia. Zawody robotnicze to najczęściej: sprzedawcy, szwacze, robotnicy pomocniczy w przemyśle lekkim oraz zawody nierobotnicze takie jak: pracownicy biurowi czy ekonomiści. Znaczna część osób, wykonujących przed rejestracją takie zawody pozostawała bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Na koniec grudnia`2006 najliczniejszą grupą **pozostającą bez pracy** była **grupa 7 – Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – stanowiąca **34,4%** ogółu bezrobotnych, a w niej zdecydowanie najwięcej bezrobotnych szwaczek – **1.039**. Ponadto: **328** ślusarzy, **239** dziewiarzy, **220** murarzy, **214** mechaników samochodów osobowych, **150** krawców, **120** piekarzy.

W drugiej licznej **grupie – 9 – Pracownicy przy pracach prostych (18,2%** wszystkich zarejestrowanych) przewagę stanowili robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **737** osób, a także: **145** sprzątaczek, **188** robotników gospodarczych, **248** robotników placowych, **377** robotników budowlanych.

Kolejne liczne grupy to: **Technicy i inny średni personel - grupa 3** i **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - grupa 5**, a w nich przede wszystkim czekający na pracę technicy mechanicy (**206** bezrobotnych) oraz sprzedawcy (**832** osoby). Ponadto w **grupie 3**, pod względem ilości, wyróżniali się bezrobotni technicy ekonomiści (**134** osoby), a w **grupie 5** – kucharze i fryzjerzy (po **72** osoby).

Pracownicy biurowi - grupa 4 - stanowili **4,6%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ale w grupie tej bez pracy na koniec grudnia pozostało **269** techników prac biurowych oraz **125** magazynierów.

Zarejestrowani **Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - grupa 8** - stanowili **4,5%** ogółu bezrobotnych, to przede wszystkim bezrobotni kierowcy, samochodów osobowych – **79** osób i ciężarowych – **106** osób.

Nie można pominąć także **grupy 2 – Specjalistów – 4,7%** ogółu, w której ekonomiści (**122** osoby) stanowili **20,4%** tej grupy.

Najmniej liczne grupy tworzyli bezrobotni: **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy /grupa 6/ - 1,4%** ogółu, **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy /grupa 1/ – 0,3%** oraz **Siły zbrojne – 0,06%**.

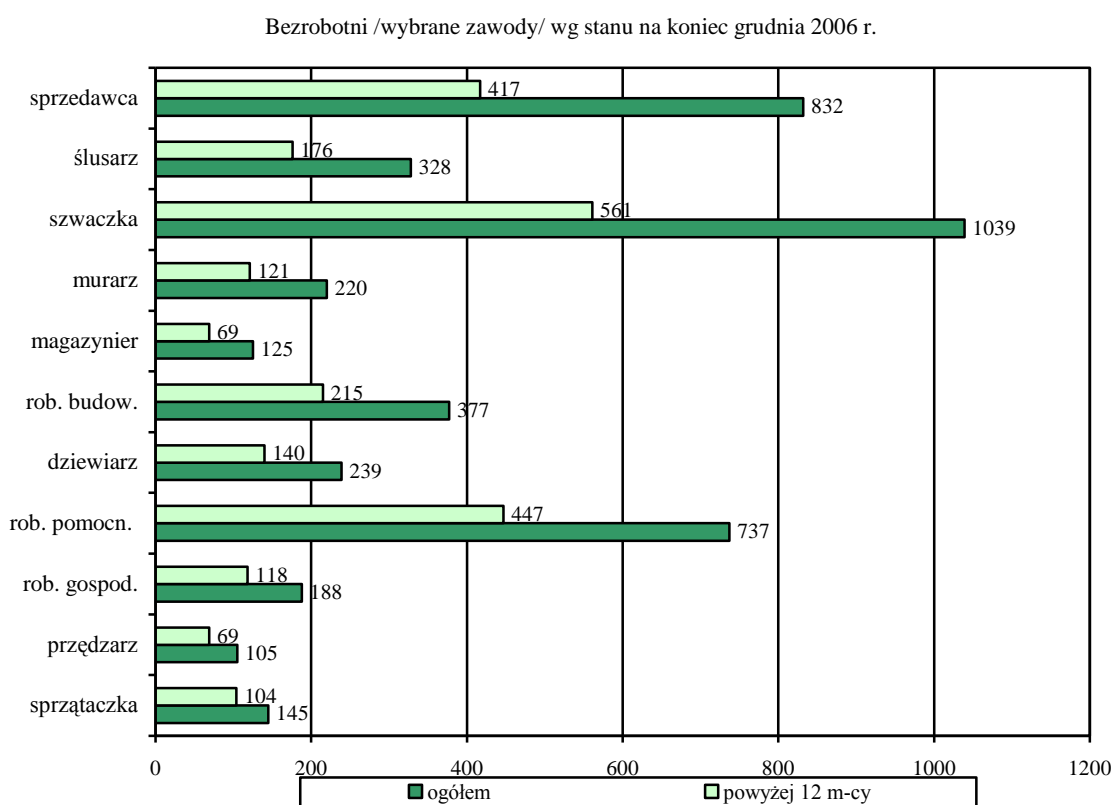
Odrębną zbiorowość stanowili bezrobotni **bez zawodu**, było ich **1.472** i stanowili **11,6%** ogółu bezrobotnych.

Zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów przedstawia Tabela 1.

Nazwa wielkiej grupy zawodowej	Zarejestrowani wg stanu na 31.12.2006 r.	Udział % w liczbie ogółem
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY – 1	38	0,3
SPECJALIŚCI – 2	598	4,7
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL – 3	1431	11,2
PRACOWNICY BIUROWI – 4	583	4,6
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY – 5	1152	9,0
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY – 6	179	1,4
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY – 7	4375	34,4
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ – 8	568	4,5
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH – 9	2321	18,2
SIŁY ZBROJNE – 0	8	0,06
<i>Bez zawodu</i>	1472	11,6
Razem	12725	100,0

Bezrobotni **pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy (5.716 osób)** stanowili **44,9%** ogółu zarejestrowanych na koniec grudnia. W większości byli to bezrobotni z czterech dużych grup zawodowych: **grupa 9 /Pracownicy przy pracach prostych/ – 57,9%**, **grupa 7 /Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy/ – 50,6%**, **grupa 4 /Pracownicy biurowi/ – 50,8%** oraz **grupa 1 /Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy/ – 52,6%**. /Patrz: **Tablica T-II/P-1a. - struktura bezrobotnych według grup zawodów./**

Natomiast bezrobotni czekający na pracę dłużej niż rok w **konkretnym zawodzie**, to najczęściej: sprzątaczką – **71,7%**, przedzarcą – **65,7%**, robotnik gospodarczy – **62,8%**, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **60,6%**. dziewiarz – **58,6%**, robotnik budowlany – **57%**, magazynier – **55,2%**, murarz – **55%**, szwaczka – **54%**, ślusarz – **53,7%** oraz sprzedawca – **50,1%**. Z przedstawionych danych wynika, że osoby wykonujące wymienione zawody mają szczególne trudności ze znalezieniem ponownego zatrudnienia. /Patrz: poniższy Wykres oraz Tablica T-II/P-1 - bezrobotni według zawodów, w których występowały największe ilości bezrobotnych/.

Wśród bezrobotnych **bez zawodu /1.472 osoby/**, **pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy /250 osób/** stanowili zaledwie **16,9%**, podczas gdy osoby posiadające konkretne zawody często tworzyły większość w swojej kategorii. /Powodem tego może być fakt, iż właśnie osoby bez zawodu częściej podejmują pracę na krótko i ponownie wracają do rejestracji, gdyż wśród bezrobotnych zarejestrowanych w roku było ich aż **2.057** i stanowili **17,2%** wszystkich zarejestrowanych w omawianym okresie./

Bezrobotni, **pracujący przed rejestracją**, na koniec grudnia 2006 r. stanowili **84,3%** ogółu bezrobotnych, było ich **10.733**. Byli oni zatrudnieni w różnych działach gospodarki w sektorze publicznym i prywatnym.

Zgodnie z załącznikiem 2 do sprawozdania MPiPS-01 wyróżniamy **18 działów gospodarki**, w których bezrobotni pracowali przed rejestracją. Najwięcej osób (**4.502**) było zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym – **32,6%**. Znaczna ilość bezrobotnych (**1.231**) uprzednio pracowała w handlu i naprawach maszyn – **11,5%**, w działalności usługowej (**1.229**) – **11,4%** oraz w budownictwie (**842**) – **7,8%**.

Ponadto **567** osób uprzednio było zatrudnionych w administracji publicznej i obronie narodowej, a także **289** osób – w ochronie zdrowia i opiece socjalnej. Niemala grupa bezrobotnych miała zatrudnienie w działalności niezidentyfikowanej – **1.995** osób.

W ciągu 2006 roku zarejestrowano **9.110 bezrobotnych poprzednio pracujących**, którzy przed rejestracją najczęściej byli zatrudnieni w **pięciu działach gospodarki**: w przetwórstwie przemysłowym (**2.401** osób) – **26,4%**, w handlu – **12,3%**, w usługach – **10,2%**, a także w budownictwie – **7%** i w administracji publicznej **6,8%** /w sumie **62,7%** ogółu rejestrujących się/.

Zatrudnieni w pozostałych **13 działach gospodarki** /między innymi w ochronie zdrowia – **223** osoby/ razem stanowili **37,3%**.

/Patrz: **Tablica T-II/P-9 bezrobotni wg rodzaju działalności.**/

Zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów przedstawia **Tabela 2.**

Nazwa wielkiej grupy zawodowej	Nowo zarejestrowani w 2006 r.	Udział % w liczbie ogółem
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY – 1	34	0,3
SPECJALIŚCI – 2	989	8,3
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL – 3	1727	14,4
PRACOWNICY BIUROWI – 4	551	4,6
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY – 5	976	8,2
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY – 6	118	1,0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY – 7	3422	28,6
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ – 8	533	4,5
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH – 9	1534	12,8
SIŁY ZBROJNE – 0	7	0,06
<i>Bez zawodu</i>	2057	17,2
Razem	11948	100,0

W **ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w minionym roku (11.948 osób)**, największy odsetek (**28,6%**) stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, to znaczy **7 duża grupa**. W obrębie tej grupy pod względem ilości wyróżniały się szwaczki – **690** oraz ślusarze – **265** i mechanicy samochodów osobowych – **241**. Ponadto: murarze – **156**, piekarze – **133**, dziewiarze – **135**, mechanicy maszyn i urządzeń przemysłowych – **127** oraz krawcy – **107**.

W **grupie 3** wyróżniali się technicy mechanicy – **219** osób, technicy technologii odzieży – **119**, technicy ekonomiści – **197** oraz technicy administracji – **106**; w **grupie 4** – technicy prac biurowych w ilości **270** osób i magazynierzy – **120**, natomiast w **grupie 5** najwięcej było sprzedawców – **658** osób.

W **grupie 9** dominowali robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **395**, robotnicy budowlani – **258**, robotnicy placowi – **233** osoby oraz robotnicy gospodarczy – **134** osoby.

W **grupie specjalistów 16,5%** stanowili ekonomiści, których zgłosiło się do rejestracji **163**. /Patrz: *Tablica T-II/P-2 napływ bezrobotnych wg zawodów. Zostały tu wymienione tylko te zawody, w których liczba bezrobotnych, rejestrujących się w roku, przekroczyła 50 osób.*/

Wśród zbiorowości zarejestrowanych absolwentów szkół (**1.410** osób) w roku widzimy następującą prawidłowość: **37,6%** - to absolwenci bez zawodu wyuczonego, **23,3%** - technicy, **23%** - specjaliści, natomiast **10,2%** stanowili absolwenci szkół zasadniczych zawodowych. /Patrz: *Tablica T-II/P-2a. - struktura napływu bezrobotnych według grup zawodów.*/

Omówiony rozdział ilustrują Tablice 1, 1a, 2, 2a, 9.

3. ANALIZA OFERT PRACY POZYSKANYCH W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).

W okresie minionego 2006 roku Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu miał do dyspozycji **3.083 wolne miejsca pracy**, a więc o **307 więcej** niż w roku 2005. Oferty pozyskane z zakładów pracy z sektora publicznego, to **37,7%** wszystkich ofert pracy (**1.162 miejsca**). Oferty pracy subsydiowanej – **1.922** stanowiły **62,3%** (*m.in. z Funduszu Pracy i PFRON*), o **44** miejsca mniej niż w 2005 roku.

Z ogólnej liczby oferowanych miejsc pracy, **staże zawodowe /1.023 miejsca/** stanowiły **33,2%** – **więcej** niż przed rokiem o **48** miejsc. Wyraźnie wydać ciągle zainteresowanie tą formą aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Mimo, iż w ciągu roku Urząd pozyskał **3.083** oferty pracy, to jednak część z nich pracodawcy wycofali i na koniec roku 2006 w załącznikach 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 analizie poddano **2.969** miejsc. Z analizy tej wynika, iż największe ilości ofert pracy w roku 2006 pozyskano z takich działów gospodarki jak: przetwórstwo przemysłowe – **786**, administracja publiczna – **770**, handel oraz naprawa pojazdów – **428**, działalność usługowa – **178**, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – **160** oraz budownictwo – **160**. Razem stanowiły **83,6%** wszystkich zgłoszonych miejsc pracy. /Patrz: **Tablica** T-II/P-9 – *oferty pracy wg rodzaju działalności.*/

Pracodawcy najczęściej składali zapotrzebowanie na pracowników biurowych, w ciągu roku było to **549** wolnych miejsc pracy, następnie na szwaczki – w roku **371** miejsc, na robotników gospodarczych – **374** miejsca, na sprzedawców – **222** miejsca oraz na robotników budowlanych – w roku **99** miejsc. Oferty pracy w wymienionych zawodach stanowiły **54,4%** wszystkich zgłoszonych miejsc pracy w 2006 roku.

Oferty zatrudnienia, w których zgłoszono **co najmniej 10 miejsc pracy** w ciągu minionego roku, stanowiły **82,8%**. /Patrz: **Tablica** T-II/P-3 – *oferty pracy wg zawodów.*/

Z ogółu pozyskanych miejsc pracy **37,7%** dotyczyło ofert zwykłych, gdzie pracodawcy ponoszą całkowity koszt zatrudnienia osoby bezrobotnej. Znacznie częściej zgłaszane są subsydiowane miejsca pracy – **62,3%**, gdyż pracodawcy zainteresowani są uzyskaniem refundacji z Funduszu Pracy.

Najwięcej zgłoszonych ofert pracy skierowanych było do pracowników przy pracach prostych /*9 duża grupa zawodowa*/ – **25,9%** oraz dla robotników przemysłowych i rzemieślników /*grupa 7*/ – **24,5%**, w następnej kolejności do pracowników biurowych /*grupa 4*/ – **22,6%**. Załedwie **4,8%** ofert było na miejsca pracy dla specjalistów różnych dziedzin, **7,6%** - na stanowiska, gdzie wymagana jest wiedza techniczna, natomiast dla pracowników usług osobistych i sprzedawców – **10,3%**. Zdecydowanie najmniej ofert było na stanowiska kierownicze /*grupa 1*/ i dla rolników /*grupa 6*/ bo załedwie **6** i **13** ofert w ciągu roku. /Patrz: **Tablice** T-II/P-3a i T-II/P-3b – *struktura ofert pracy*./

Zgłoszone oferty pracy wg grup zawodów przedstawia Tabela 3.

Nazwa wielkiej grupy zawodowej	Oferty pracy zgłoszone w 2006 r.	Udział % w liczbie ogółem
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY – 1	6	0,2
SPECJALIŚCI – 2	143	4,8
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL – 3	227	7,6
PRACOWNICY BIUROWI – 4	670	22,6
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY – 5	306	10,3
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY – 6	13	0,4
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY – 7	728	24,5
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ – 8	107	3,6
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH – 9	769	26,0
SIŁY ZBROJNE – 0	0	0
<i>Bez zawodu</i>	0	0
Razem	2969	100,0

Analizując oferty pracy pod **względem szansy** ich uzyskania przez osoby bezrobotne /patrz: **Tablica** T-II/P-10/ widzimy, że największy wskaźnik w minionym roku uzyskali bibliotekarze (kod zawodu 348202) – **1,6666**, co było spowodowane zgłoszeniem **14** miejsc pracy dla dwóch osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Znaczne szanse mieli opiekunowie w domu pomocy społecznej – **0,2857**, administratorzy baz danych – **0,2431**, nauczyciele przedszkoli – **0,1925** czy fizjoterapeuci – **0,1851**, jednak w tych zawodach zarejestrowanych jest niewielu bezrobotnych.

W zawodach, gdzie liczba zarejestrowanych na koniec grudnia przekroczyła **200** osób, szanse uzyskania oferty pracy są znacznie mniejsze.

Bardzo niewielkie szanse mają technicy ekonomiści – **0,0006**, gdyż w roku zgłoszono zaledwie **1** ofertę pracy w tym zawodzie, do rejestracji zgłosiło się **197** osób, w tym **49** absolwentów szkół średnich, a na koniec grudnia bez pracy pozostawało **134** bezrobotnych.

Takie zawody jak **szwaczka** (na koniec grudnia **1.039** osób), **sprzedawca (832)** i **robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (737)** to najbardziej liczne w powiecie zgierskim. Taka sytuacja utrzymuje się już od dłuższego czasu. Szansa uzyskania propozycji zatrudnienia w tych zawodach jest bardzo znikoma, a najmniejsza dla robotników w przemyśle przetwórczym – **0,0029**.

Dla osób posiadających ten zawód sytuacja jest tym grosza, że w ciągu roku do rejestracji zgłosiło się **395** osób, wolnych miejsc pracy pozyskano zaledwie **30**.

Sytuacja sprzedawców i szwaczek na rynku pracy wydaje się jednak nieco lepsza, gdyż dla sprzedawców zgłoszono **222** miejsca, a dla szwaczek **371**.

Jednak wciąż zbyt mała liczba ofert pracy, a także kwalifikacje nie spełniające oczekiwań pracodawców powodują, iż zbiorowość szwaczek pozostających bez pracy jest niezmiennie bardzo liczna – koniec grudnia`2006 – **1.039** /dla porównania: koniec czerwca`2005 – **1.225** osób, koniec grudnia`2005 – **1.337**, koniec czerwca`2006 – **1.150**/. Należy zaznaczyć, że aż **54%** szwaczek, w końcu 2006 roku, oczekiwała na pracę dłużej niż 12 miesięcy.

Ponadto wśród rejestrujących się w minionym roku, szwaczki stanowiły jedną z liczniejszych grup, były na drugim miejscu pod względem wielkości:

- bez zawodu – 2.057,
- **szwaczki – 690,**
- sprzedawcy – 658.

Najniższy wskaźnik szansy uzyskania oferty liczony dla bezrobotnych wg grup zawodów /pomijając te grupy, które miały szansę zerową takie jak: siły zbrojne oraz rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby/ miał średni personel techniczny (grupa 31) – **0,0029**, rolnicy (grupa 61) ze wskaźnikiem **0,0030**, a także leśnicy i rybacy (grupa 63) ze wskaźnikiem **0,0046**.

Dane dotyczące ofert znajdują się w Tablicach 3, 3a, 3b, 9 i 10.

4. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

- ⊙ Zawody **nadwyżkowe** /o wskaźniku $W < 0,9$ / to zawody, w których liczba osób poszukujących pracy jest wyższa, niż zapotrzebowanie na rynku pracy.
- ⊙ Zawody **deficytowe** /o wskaźniku $W > 1,1$ / to takie zawody, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
- ⊙ Zawody **zrównoważone** /o wskaźniku $0,9 \leq W \leq 1,1$ / to zawody wykazujące równowagę na rynku pracy.

Bezrobotni z powiatu zgierskiego zarejestrowani w Urzędzie Pracy, wg stanu na koniec grudnia 2006, przed rejestracją części wykonywali zawody, które należy zaliczyć do nadwyżkowych. Takich zawodów jest bardzo wiele, jednakże z niewielką ilością osób bezrobotnych zarejestrowanych w tych zawodach. Mimo, że ilość ofert pracy dla bezrobotnych w tych zawodach /np. fizyk, matematyk, geograf, architekt, antropolog, biochemik, biofizyk czy logopeda/, jest niewystarczająca lub nie ma ich wcale, to jednak sytuacja tych osób na rynku pracy nie przedstawia się tak źle, jak to ma miejsce w przypadku bezrobotnych o zawodach popularnych.

Podobnie jak przed rokiem, **znaczny wskaźnik intensywności nadwyżki** /<0,9/ odnotowano w zawodach robotniczych takich jak: szwaczka – **0,5377**, sprzedawca – **0,3374**, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **0,0759**, murarz – **0,1538**, ślusarz – **0,0528**, tokarz – **0,1222**, piekarz – **0,0977**, kucharz – **0,2388**, fryzjer – **0,2419**, mechanik samochodów osobowych – **0,0871**, robotnik placowy – **0,1245**, robotnik budowlany – **0,3837**, dziewiarz – **0,1185**, krawiec – **0,0093**, ale przede wszystkim w grupie bezrobotnych bez zwodu – **0,0000**. /Patrz: *Tablica T-II/P-4 Zawody nadwyżkowe i deficytowe.*/

Ponadto wskaźnik intensywności nadwyżki wystąpił wśród niektórych bezrobotnych specjalistów, np.: pielęgniarka – **0,0455**, nauczyciel nauczania początkowego – **0,0943**, ekonomista – **0,0736**, specjalista d/s marketingu i handlu – **0,0241** czy pedagog – **0,0930**, a także wśród techników: budownictwa – **0,0000**, mechaników – **0,0046**, ekonomistów – **0,0051**, technologii odzieży – **0,0000** czy włókienników – **0,0000**.

Wg stanu na koniec grudnia **44,9%** zarejestrowanych bezrobotnych pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. Wśród zawodów generujących długotrwałe bezrobocie znajdują się takie jak: magazynier – **55,2%**, sprzedawca – **50,1%**, murarz – **55%**, ślusarz – **53,7%**, malarz budowlany – **55,1%**, przedsiębiorca – **65,7%**, dziewiarz – **58,6%**, szwaczka – **54%**, sprzątaczką – **71,7%**, robotnik gospodarczy – **62,8%**, robotnik budowlany – **57%**, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **60,6%**.

Zostały tu wymienione tylko te zawody, w których bezrobotni przed rejestracją byli zatrudniani najczęściej. Są to głównie zawody robotnicze. Niemniej jednak, prawie połowa bezrobotnych pracowników biurowych, długotrwałe pozostaje w rejestrach Urzędu, mimo iż właśnie dla nich, częściej niż dla pozostałych, udaje się pozyskać oferty pracy */w roku zarejestrowano 270 pracowników biurowych, pozyskano 549 miejsc pracy, natomiast na koniec grudnia pozostawało bez pracy 269 bezrobotnych, w tym 129 osób powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 48%/*.

Wśród bezrobotnych długo oczekujących na pracę, są specjaliści w swojej dziedzinie, gdzie wszyscy lub znaczna ich część czeka na zatrudnienie powyżej 12 miesięcy jak: statystyk – **100%**, analityk systemów komputerowych – **100%**, specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy – **100%**, mikrobiolog – **100%**, nauczyciel biologii – **100%**, nauczyciel etyki – **100%**, nauczyciel matematyki – **100%**, nauczyciel muzyki – **100%**, nauczyciel plastyki – **100%** czy doradca podatkowy – **100%** oraz wiele innych. Występują tu wprawdzie pojedyncze ilości zarejestrowanych bezrobotnych, niemniej jednak mają oni duże trudności ze znalezieniem odpowiedniej pracy, przy całkowitym braku propozycji.

Długotrwałe bezrobocie w przedstawionych grupach powodowane jest kilkoma czynnikami: brakiem lub niewystarczającą ilością propozycji pracy, brakiem odpowiednich kwalifikacji, dużymi oczekiwaniami pracodawców wobec bezrobotnego, a także prawdopodobnie zatrudnieniem tych osób „na czarno”.

Zawody **deficytowe** (ze wskaźnikiem intensywności deficytu $> 1,1$) w 2006 roku /podobnie jak przed rokiem/ to: administrator sieci informatycznej – **1,2667**, fizjoterapeuta – **1,1111**, nauczyciel przedszkola – **2,6429**, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych – **4,000**, opiekun w domu pomocy społecznej – **2,0000** oraz robotnik gospodarczy – **2,7910**.

Ponadto w minionym roku wystąpiło większe zapotrzebowanie na: kasjera w przedsiębiorstwie – **9,0000**, recepcjonistę – **2,0000**, konserwatora budynków – **2,2000**, tynkarza – **4,0000**, lakiernika wyrobów drzewnych – **4,0000**, drukarzy sitodrukowych – **2,0000**, pozostałych robotników w rolnictwie i pokrewnych – **9,000** oraz pozostałych robotników przy pracach prostych w przemyśle – **4,0000**.

Wśród **zawodów deficytowych**, ze wskaźnikiem intensywności **2,0333**, znaleźli się także pracownicy biurowi [zawód szkolny: technik prac biurowych]. */Wskaźnik liczony wzorem: średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie w roku (549 ofert), dzielona przez średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie w roku (270 osób)/.*

W istocie trudno ten zawód zaliczyć do deficytowych, gdy na koniec grudnia`2006 bez pracy pozostawało jeszcze **269** pracowników biurowych, w tym **47,9%** bez pracy powyżej 12 miesięcy. */Na koniec 2005 roku było ich 337, w tym 49,3% pozostawała bez pracy dłużej niż rok./*

Sytuacja jak wyżej, dotyczyła również zawodu robotnik gospodarczy: w minionym roku zgłoszono **374** oferty pracy, zarejestrowano **134** osoby, jednak na koniec grudnia zarejestrowanych było **188** bezrobotnych, w tym **118** osób pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, którzy stanowili **62,8%**.

Wśród zawodów deficytowych występowały takie, na które było zapotrzebowanie na rynku pracy, a w rejestrach urzędu nie było ani jednego bezrobotnego, między innymi: meteorolog, kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym, nauczyciel historii i społeczeństwa w szkole podstawowej, doradca personalny, pośrednik w obrocie nieruchomościami, organizator transportu drogowego, archiwista, muzyk-reżyser dźwięku czy agent usług artystycznych. Jednak propozycje pracy w tych zawodach bywają bardzo rzadko.

Taki zawód jak tynkarz znalazł się również wśród deficytowych, gdzie zarejestrował się **1** bezrobotny, zgłoszono **4** wolne miejsca pracy w tym zawodzie, a na koniec grudnia bez pracy pozostawało **4** bezrobotnych, w tym **3** powyżej 1 roku.

W ciągu roku dało się zauważyć **równowagę** na rynku pracy w takich zawodach jak: etnograf, trener sportowy, ankieter, kasjer biletowy, pomoc dentystyczna, ratownik wodny, księgarz, rolnik producent kwalifikowanych nasion rolniczych, operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury czy pokojowa [w hotelu] oraz kilka innych. Zawody te miały wskaźnik **1,0000** co oznacza, że do rejestracji zgłaszały się pojedyncze osoby, dla których w ciągu roku została zgłoszona jedna oferta pracy w danym zawodzie.

Omówiony rozdział ilustrują Tablice 4, 5, 7.

5. WYNIKI BADANIA W ZAKŁADACH PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu przesłał ankiety do badania sondażowego popytu na pracę do **397** zakładów pracy zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego, które zostały wytypowane przez GUS.

Spośród tych zakładów zaledwie **79** tj. **19,9%** zareagowało pozytywnie odsyłając wypełnione ankiety. Jednak aż **271** podmiotów nie odesłało ankiet, co jest jednoznaczne z odmową złożenia sprawozdania, a tym samym został im nadany kod realizacji ankiet – 04. Natomiast **42** zakłady pracy otrzymały kod realizacji ankiety – 03, co oznacza brak kontaktu z wylosowanym podmiotem, a pozostałych **5** zakładów ma kod realizacji – 02, stosowany dla podmiotów będących w zawieszeniu, likwidacji czy upadłości. /Patrz: **Tablica 3.1 Charakterystyka zakładów pracy objętych badaniem ankietowym.**/ Jak widać, większość wytypowanych zakładów nie wykazało zainteresowania badaniami. Być może konstrukcja ankiet nie była zbyt przystępna, a być może forma przekazania ich /w przypadku naszego powiatu listowna/ była zbyt niezobowiązująca.

Spośród **79** zakładów, które odesłały ankiety, **24** zadeklarowały zmiany w zatrudnieniu na rok 2007. Przyjęcia do pracy przewidują **23** zakłady, na łączną liczbę **345** pracowników /w tym 134 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/, natomiast **7** zakładów przewiduje także zwolnienia, łącznie **28** pracowników.

Na podstawie tak niewielkiej ilości zakładów, które zdecydowały się odpowiedzieć na ankietę, trudno prognozować zmiany na rynku pracy. Niemniej jednak liczba deklарowanych przyjęć przekracza 12-krotnie liczbę osób przewidywanych do zwolnienia, co oznacza, że bezrobotni mogą mieć większe szanse na ponowne zatrudnienie.

6. WYNIKI BADANIA W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

Wśród **bezrobotnych dotychczas nie pracujących**, których zawody wyuczone można analizować na podstawie **Załącznika 3**, są absolwenci szkół **do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki**.

Absolwenci szkół, zgłaszający się do Powiatowego Urzędu Pracy celem zarejestrowania się jako osoby bezrobotne, przed rejestracją w większości kształcili się w placówkach zlokalizowanych na terenie powiatu zgierskiego oraz województwa łódzkiego – dotyczy to szczególnie kształcenia na wyższych uczelniach, które z reguły znajdują się w większych miastach.

Na terenie powiatu zgierskiego funkcjonuje **17** szkół ponadgimnazjalnych – są to zespoły szkół o poziomie nauczania policealnym i średnim, a także zasadniczym zawodowym, które uczą konkretnego zawodu, ale i licea ogólnokształcące – bez zawodu. Istnieje również **jedna** wyższa uczelnia – Kolegium Nauczycielskie – kształcąca specjalistów pedagogów.

Wg stanu na 31 października 2006 roku we wszystkich placówkach łącznie było **5.957** uczniów. Absolwenci roku 2006 to grupa **1.629** osób. Przewidywana liczba absolwentów na rok bieżący – **1.503** osoby. /Patrz: **Tablica 4.1** – *Zarejestrowani absolwenci wg szkół*/.

Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu 2006 roku według poziomu wykształcenia i zawodów to grupa 267 osób(tu powinna być liczba ze sprawozdania 397 osób), w tym 240 absolwentów szkół z terenu powiatu zgierskiego. /Patrz: Tablica 4.2 – Struktura zawodowa

absolwentów/- wyjaśnić, że w Syriuszu są tylko te szkoły, które możemy wprowadzić tzn. te, które odpowiedziały na ankiety, nie ma wyższych uczelni. W tabelce 4.2 wywalić jedną kolumnę, zostawić tylko zarejestrowanych z naszych szkół, żeby w obu tabelkach były te same cyfry.

Na koniec grudnia 2006 r. zarejestrowanych było 397 absolwentów szkół, co stanowiło **3,1%** ogółu zarejestrowanych. Przede wszystkim były to osoby bez wyuczonego zawodu, głównie absolwenci liceów ogólnokształcących – **134**, którzy stanowili **33,7%** tej kategorii. Oprócz tych osób, większe ilości pozostających bez pracy, to absolwenci techników – **93** osoby i wyższych uczelni, tzn. specjaliści – **74** osoby.

W minionym roku do rejestracji zgłosiło się ogółem **1.410** absolwentów szkół, w tym **326** absolwentów wyższych uczelni, **410** absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych oraz **530** osób, które ukończyły szkołę średnią, bez zawodu wyuczonego. Te trzy grupy stanowiły **89,8%** ogółu zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Bezrobocie nie ominęło również absolwentów szkół zasadniczych zawodowych, których zarejestrowało się **153**.

Wśród rejestrujących się **specjalistów** największe grupy to: ekonomiści – **40**, pedagodzy – **26**, nauczyciele – **58**, specjaliści administracji publicznej – **18** oraz specjaliści do spraw marketingu i handlu – **21** osób. Spośród **techników** pod względem ilości wyróżniali się mechanicy – **34**, handlowcy – **29**, farmaceuci – **21**, technolodzy odzieży – **44**, ekonomiści – **49** oraz technicy żywienia i gospodarstwa domowego – **17**. Natomiast wśród **robotników** najwięcej było mechaników samochodów osobowych – **34** osoby, a także **25** piekarzy i cukierników. Ponadto nie można pominąć absolwentów w zawodzie sprzedawca, których w minionym roku zgłosiło się **30**.

W ogólnej liczbie rejestrujących się w minionym roku /11.948 osób/ absolwenci szkół ponadgimnazjalnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki /**1.410** osób/, stanowili **11,8%**. W większości były to kobiety – **61,9%**.

Trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają zarówno absolwenci wyższych uczelni jak i szkół zasadniczych zawodowych, ale głównie liceów ogólnokształcących. Niemniej jednak absolwenci częściej niż pozostali

bezrobotni mogą liczyć na propozycję aktywizacji zawodowej w postaci odbywania stażu u pracodawcy.

7. WNIOSKI

Analizując miniony 2006 rok, pod względem ilości nowych rejestracji, ilości zgłoszonych ofert pracy oraz stanu bezrobocia na koniec grudnia, w odniesieniu do 2005 roku, nasuwają się następujące wnioski:

- spadek ilości nowo zarejestrowanych w roku
- spadek ilości zarejestrowanych na koniec grudnia
- wzrost ilości pozyskanych ofert.

Spadek nowych rejestracji, w stosunku do 2005 roku, wynosił **845** osób i dotyczył dziewięciu dużych grup zawodowych, natomiast w grupie osób bez zawodu wystąpił wzrost – o **114** osób.

Spadek dotyczący stanu zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia był znaczny, wynosił **2.763** osoby i dotyczył wszystkich grup zawodowych.

Największy spadek dotyczył **grupy 7** – Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – o **945** osób. Znacznie zmniejszyła się grupa bezrobotnych pracowników przy pracach prostych (**grupa 9**) – o **699** osób, a także **grupa 5** (Pracownicy usług) o **281** osób. **Grupa 3** (Technicy) zmalała o **225** osób, **grupa 4** (Pracownicy biurowi) o **154** osoby, grupa specjalistów (**grupa 2**) o **151** osób. Najmniejszy spadek dotyczył **grupy 1** (Przedstawiciele władz publicznych) oraz **grupy 0** (Siły zbrojne), odpowiednio o **11** osób i o **1** osobę.

Natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół – **397** – była o **257** osób **mniejsza** niż przed rokiem.

Spadek odnotowano także wśród osób **powyżej 12 miesięcy** pozostających w rejestrach Urzędu Pracy, na koniec grudnia było ich o **1.075** mniej niż przed rokiem.

Trzeci symptom poprawy sytuacji na rynku pracy w powiecie zgierskim, to **większa ilość propozycji pracy** dla zarejestrowanych bezrobotnych. Szczególnie daje się zauważyć wzrost ofert dla szwaczek (o 236 miejsc), a także dla robotników gospodarczych (o 85 miejsc). Więcej, niż przed rokiem, było miejsc (o 68) dla robotników budowlanych oraz dla sprzedawców (o 25).

Podobnie jak przed rokiem, największa ilość propozycji pracy była dla pracowników biurowych – 549 (przed rokiem 600).

Z analizy Załącznika 2 wynika, iż największe ilości ofert pracy w roku 2006 pozyskano z takich działów gospodarki jak: przetwórstwo przemysłowe – **786**, administracja publiczna – **770**, handel oraz naprawa pojazdów – **428**, działalność usługowa – **178**, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – **160** oraz budownictwo – **160**. Razem stanowiły **83,6%** wszystkich zgłoszonych miejsc pracy.

Większa ilość propozycji dla bezrobotnych, to większa niż przed rokiem (o 348 osób) liczba objętych różnymi formami aktywizacji zawodowej.

Pracę subsydiowaną otrzymały **784** osoby /najczęściej były to prace interwencyjne – **446**/. Ponadto, zarejestrowani bezrobotni otrzymali od Urzędu Pracy propozycję odbywania **stażu** zawodowego u pracodawcy – **901** osób oraz **przygotowania zawodowego** w miejscu pracy – **244** osoby.

Powyższa analiza nie oddaje w pełni sytuacji na rynku pracy w powiecie zgierskim, zwłaszcza pod względem zgłoszonych miejsc pracy. Wielu pracodawców zatrudnia pracowników z pominięciem pośrednictwa Urzędu Pracy. Do rzadkości nie należą sytuacje, kiedy pracodawca zgłaszając miejsce pracy, stawia tak wysokie wymagania w stosunku do bezrobotnego, że w rezultacie żaden kierowany bezrobotny nie jest w stanie sprostać tym oczekiwaniom. Zaś z drugiej strony niezmiennie obserwuje się duże zainteresowanie pracodawców odbywaniem stażu zawodowego w ich placówkach. Najlepszym przykładem jest zgłoszenie w minionym roku **549** miejsc pracy na stanowisko pracownika biurowego, głównie na staż.

Właśnie z powodu przewyższenia liczby ofert pracy /**549** miejsc/ w odniesieniu do liczby nowych rejestracji /**270** osób/ zawód pracownika biurowego [Zawód szkolny: Technik prac biurowych] został zakwalifikowany do zawodów deficytowych o **wskaźniku intensywności deficytu >1,1** bo **2,0333**. Jednakże przy obliczaniu tegoż wskaźnika, została pominięta grupa osób pozostających w rejestrach Urzędu Pracy wg stanu na koniec grudnia 2006 – **269**, z czego **47,9%** stanowili oczekujący na pracę powyżej

12 miesięcy. Taki sposób liczenia nie oddaje w pełni rzeczywistej sytuacji na rynku pracy.

Występujące w powiecie zgierskim znaczne ilości zawodów o wskaźniku **intensywności nadwyżki <0,9** takie jak chociażby robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – **0,0759**, salowa – **0,0833**, robotnik placowy – **0,1245**, robotnik budowlany – **0,3837**, szwaczka – **0,5377**, sprzątaczką – **0,7246**, i wiele innych, głównie spowodowane są niskimi kwalifikacjami bezrobotnych. Wystarczy dodać iż **37,3%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej. To z kolei powoduje, że zdecydowana większość z nich długotrwale pozostaje bez pracy.

Kolejny problem to bezrobotni bez zawodu, wśród których paradoksalnie notujemy najniższy odsetek – **17%** długotrwale bezrobotnych, podczas gdy w grupie specjalistów było ich **28,4%**, w grupie techników – **35,8%**, w grupie robotników przemysłowych – **50,6%**, a zwłaszcza wśród pracowników przy pracach prostych, gdzie pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowili **57,9%** ogółu.

Można przypuszczać, iż w grupie bezrobotnych bez zawodu występuje duża rotacja /w roku zarejestrowanych 2.057 osób, wyrejestrowanych – 2.202/, spowodowana głównie niskimi kwalifikacjami, ale także niską dyscypliną: częściej zostają skreśleni z braku gotowości, a krótkotrwały okres zatrudnienia nie daje im możliwości nabycia jakiegokolwiek zawodu.

W roku ubiegłym, na zlecenie Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zostały wysłane ankiety do badania sondażowego popytu na pracę do zakładów pracy wybranych przez GUS. Ankiety te miały na celu zebranie danych niezbędnych do analizy potrzeb lokalnego rynku pracy. Niestety większość tj. **80,1%** wytypowanych zakładów nie odpowiedziało, co nie pozwoliło na wyciągnięcie właściwych wniosków. Dlatego też Tablice dotyczące wskaźnika płynności kadr /przeliczone przez wagi/ nie zostały uwzględnione w sporządzonej analizie.